

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä kesäkuuta 2011

718/2011

Laki

oikeudenkäymiskaaren 15 ja 31 luvun muuttamisesta

Annettu Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §, 4 §:n 1 momentti ja 10 a §:n 1 momentti sekä 31 luvun 13 § ja 18 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 15 luvun 2 § laeissa 764/2001, 259/2002 ja 578/2009, 4 §:n 1 momentti laissa 259/2002 ja 10 a §:n 1 momentti laissa 497/1958 sekä 31 luvun 13 § laissa 109/1960 ja 18 §:n 3 momentti laissa 666/2005, sekä *lisätään* 15 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 21/1972, uusi 4 momentti ja 31 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 109/1960, uusi 2 momentti seuraavasti:

15 luku

Oikeudenkäyntiasiamiehestä

1 §

Muun hakijan kuin viranomaisen on käytettävä oikeudenkäyntiasiamiestä tai -avustajaa 31 luvussa tarkoitettussa tuomiovirhekantelua tai tuomion purkamista koskevassa asiassa korkeimmassa oikeudessa.

2 §

Jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä, oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana saa toimia asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana saa toimia asianosaiseen työ- tai virka-

suhteessa oleva, oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut, rehellinen ja muutoin kyseiseen tehtävään sopiva ja kykenevä henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Lisäksi palvelussuhdetta koskevassa tai siihen asiallisesti liittyvässä asiassa sekä työtuomioistumissa asianosaisen oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana saa toimia työmarkkinajärjestön palveluksessa oleva oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulu-tutkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut, rehellinen ja muutoin kyseiseen tehtävään sopiva ja kykenevä henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana saa toimia viranomainen, jonka laissa säädettyihin tehtäviin kuuluu avustaminen oi-

keudenkäynnissä. Lisäksi oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana saa toimia mainitun viranomaisen palveluksessa oleva oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut henkilö, joka on tehtävään sopiva ja kykenevä ja joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu.

Myös muu kuin 1 momentissa mainittu, rehellinen ja muutoin kyseiseen tehtävään sopiva ja kykenevä täysi-ikäinen henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu, voi toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana:

- 1) 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa asiassa;
- 2) hakemusasiassa, joka ei ole riitainen;
- 3) maa-oikeusasiassa.

Mitä tässä laissa tai muualla laissa säädetään asianajajan oikeudesta toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana, sovelletaan myös henkilöön, joka saa harjoittaa asianajajan tointa jossakin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai muussa valtiossa, jonka kanssa Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet sopimuksen asianajajan ammattipätevyyden vastavuoroisesta tunnustamisesta.

4 §

Oikeudenkäyntiasiamiehen on, jollei päämies ole häntä tuomioistuimessa asiamieheksi suullisesti valtuuttanut, esitettävä päämiehen omakätisesti allekirjoittama valtakirja, jos tuomioistuin niin määrää.

10 a §

Jos oikeudenkäyntiasiamies tai -avustaja osoittautuu epärehelliseksi, ymmärtämättömäksi tai taitamattomaksi taikka jos hänet havaitaan toimeensa muutoin sopimattomaksi, saa tuomioistuin kieltää häntä esiintymästä kyseisessä asiassa. Tuomioistuin voi myös, jos siihen on syytä, kieltää häneltä oikeuden toimia siinä tuomioistuimessa oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana enintään kolmen vuoden ajaksi. Kun päätös koskee asianajajaa, julkista oikeusavustajaa tai luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa, tuomioistuimen on ilmoitettava päätöksestä asianajajista annetun lain

(496/1958) 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettulle valvontalautakunnalle. Jos asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja menettelee muutoin velvollisuuksiensa vastaisesti, tuomioistuin voi ilmoittaa menettelyn valvontalautakunnan käsiteltäväksi.

31 luku

Ylimääräisestä muutoksenhausta

3 §

Kantelijan velvollisuudesta käyttää oikeudenkäyntiasiamiestä tai -avustajaa säädetään 15 luvun 1 §:n 4 momentissa. Kantelijalle on varattava tilaisuus hankkia kelpoisuusvaatimukset täyttävä asiamies tai avustaja, paitsi jos se on selvästi tarpeetonta.

13 §

Hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä 3 §:n 2 momentissa sekä 4 ja 5 §:ssä kantelun osalta säädetään.

18 §

Hakemukseen ja sen käsittelyyn sovelletaan, mitä 3 §:n 1 momentissa sekä 4 ja 5 §:ssä kantelusta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan oikeudenkäyntiasiamiehenä ja -avustajana toimimaan kelpoinen henkilö on kelpoinen toimimaan oikeudenkäyntiasiamiehenä ja -avustajana yhden vuoden ajan tämän lain voimaantulosta. Lisäksi tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan oikeudenkäyntiasiamiehenä ja -avustajana toimimaan kelpoinen henkilö, joka hakee luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettua lupaa kolme kuukautta ennen mainitun

lain 30 §:n 3 momentissa tarkoitetun määräjän päättymistä ja jonka hakemusta ei ole lainvoimaisesti ratkaistu vuoden kuluessa mainitun lain voimaantulosta, on kelpoinen toimimaan oikeudenkäyntiasiamiehenä ja -avustajana siihen saakka, kunnes hänen hakemuksensa on lainvoimaisesti ratkaistu.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*